

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ Z HISTORII W KLASIE IV

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie pojęcia: historia (dzieje), historyk
- potrafi wyjaśnić, w jakim celu poznaje się historię
- zna rzymski sposób zapisu cyfr i liczb
- potrafi określić wiek i połowę wieku dla danego wydarzenia historycznego
- rozumie pojęcia: źródła historyczne, źródła pisane, źródła materialne, źródła ustne
- rozumie pojęcia: rodzina, krewny, przodek
- zna pojęcia: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm
- potrafi wymienić najważniejsze święta narodowe, odśpiewać trzy zwrotki i refren „Mazurka Dąbrowskiego”
- zna najważniejsze legendy związane z początkami Polski
- zna datę: 966, postacie: Mieszka I i Dobrawy
- potrafi wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu gnieźnieńskiego
- zna postać Bolesława Krzywoustego
- rozumie pojęcie zakon krzyżacki
- zna postaci Jadwigi, Władysława Jagiełły i Zawiszy Czarnego
- zna postać Mikołaja Kopernika

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- rozumie pojęcie: historia prywatna
- potrafi wyjaśnić, czym zajmuje się historyk, podać przykłady wydarzeń należących do historii prywatnej
- zna wydarzenie, które, dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji.
- rozumie pojęcie: kalendarz,
- zna pojęcia: archeologia, archeolog, muzeum
- potrafi przedstawić zadania muzeów
- zna tradycje własnej rodziny
- rozumie: pojęcia: rodzina mała, rodzina wielka, pamiątka rodzinna, tradycje rodzinne.
- zna zabytki i wydarzenia związane z historią własnej miejscowości,
- potrafi opisać główne regiony Polski,

- rozumie pojęcia: Rzeczpospolita (republika), obywatel, miejsce pamięci, narodowej, święto narodowe
- potrafi opowiedzieć najważniejsze polskie legendy
- umie wymienić różnice między legendą a historią
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Mieszko I przyjął chrzest oraz opisać zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 roku
- zna datę 997 r., oraz opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego
- umie zlokalizować na mapie grody, które ogłoszono w 1000 r. biskupstwami
- zna daty: 1364, 1370 oraz pojęcia: żak, uniwersytet
- potrafi scharakteryzować osobę Jadwigi i wymienić jej zasługi dla kultury polskiej oraz wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej
- umie opowiedzieć o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem oraz opisać jej przebieg
- potrafi opisać życie krakowskiego żaka oraz odkrycie Mikołaja Kopernika

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie pojęcia: historia rodzinna, historia państw.
- potrafi podać przykłady wydarzeń należących do historii rodzinnej
- rozumie pojęcie: chronologia
- potrafi umieszczać wydarzenia w kolejności chronologicznej
- rozumie pojęcia: wykopaliska archeologiczne, kronika
- potrafi opowiedzieć, na czym polega praca archeologa
- rozumie pojęcia: genealogia, drzewo genealogiczne
- potrafi opowiedzieć o własnej pamiętce rodzinnej
- zna postaci i legendy związane z historią własnej miejscowości
- rozumie rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna
- opisać najważniejsze miejsca pamięci narodowej
- wie, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej oraz dlaczego obchodzimy święta narodowe
- umie rozpoznać cechy charakterystyczne legendy, odróżniać fikcję od prawdy historycznej, wyjaśnić, kim byli Słowianie
- rozumie znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski
- wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego
- potrafi opowiedzieć o panowaniu Kazimierza Wielkiego z uwzględnieniem powstania Akademii Krakowskiej, zjazdu monarchów w Krakowie i uczty u Wierzyńka

- zna okoliczności w jakich Jadwiga stała się władczynią Polski,
- wyjaśnia datę 1410 rok, a także konsekwencje zwycięstwa Grunwaldem
- potrafi opowiedzieć o działalności Akademii Krakowskiej w XV w.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie historię jako cykl zmian dokonanych przez człowieka
- potrafi wyjaśnić, w jakim celu mierzy się czas
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób badania archeologiczne przyczyniają się do poszerzenia naszej wiedzy o przeszłości oraz dlaczego trzeba chronić dziedzictwo historyczne
- rozumie znaczenie zdjęć i innych pamiątek rodzinnych jako źródeł historycznych
- umie powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie oraz zebrać informacje o własnej miejscowości
- potrafi wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych
- rozumie znaczenie legend dla poznania początków państwa polskiego
- zna pojęcia: kurhan, palatium
- wymienić elementy kultury zachodnioeuropejskiej, którą Polska przyjęła po 966 r.
- potrafi wyjaśnić przyczyny organizowania wyprawy misyjnej do Prus , a także omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus
- umie ocenić panowanie i dokonania Kazimierza Wielkiego
- potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do zawarcia unii Polski i Litwy
- przedstawia relacje między Polską , Litwą a zakonem krzyżackim po 1386 r.
- rozumie dlaczego odkrycie Mikołaja Kopernika zostało poddane krytyce.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi opisać Kraków w różnych okresach historycznych
- umie opowiedzieć historię zegarów
- zna okoliczności powstania i upadku osady w Biskupinie
- potrafi sporządzić drzewo genealogiczne swojej rodziny
- potrafi przedstawić zalety i wady ukształtowania powierzchni Polski
- zna lokalne miejsca pamięci narodowej
- umie omówić wierzenia Polan
- rozumie znaczenie symbolicznej koronacji Chrobrego dokonanej przez Ottona III oraz znaczenie właściwej koronacji Bolesława Chrobrego
- potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do rozbicia dzielnicowego Polski

- rozumie konsekwencje unii dla relacji między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim
- umie opisać relacje polsko-krzyżackie w XIV w.
- zna postać Mikołaja Kopernika i jego działalność.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA OCENY ROCZNEJ

Ocena roczna obejmuje realizację wymagań śródrocznych oraz poniższych rocznych:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi opisać działalność Jana Zamoyskiego
- zna daty: 1655, 1660, 1683, 1772, 3 V 1791, 1793, 1794, 1795, 1863
- rozumie pojęcia: rusyfikacja, germanizacja
- zna postaci Marii Skłodowskiej-Curie, Józefa Piłsudskiego i Eugeniusza Kwiatkowskiego
- rozumie pojęcia: okupacja, hitlerowcy, ruch oporu, Szare Szeregi, Armia Krajowa (AK), rząd londyński, żołnierze wyklęci
- zna postaci: Karola Wojtyły, Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego
- potrafi wyjaśnić, jakie były skutki rozmów okrągłego stołu.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna datę: 1572 oraz przyczyny wojny Rzeczypospolitej z Moskwą
- rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry dla przebiegu konfliktu ze Szwecją
- potrafi opisać wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego oraz wygląd pałacu w Wilanowie
- zna główne postanowienia Konstytucji 3 maja
- rozumie pojęcia: patrioci, konstytucja, Naczelnik powstania, insurekcja
- potrafi przedstawić okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech
- zna daty: 1830, 1831, 1864 oraz 1914–1918
- potrafi wymienić najważniejsze wynalazki XIX w.
- potrafi wyjaśnić okoliczności w jakich powstały Legiony Polskie
- zna pojęcia: magistrała węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy
- potrafi omówić działalność Szarych Szeregów oraz działalność Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”
- zna daty: 1920, 1978 oraz postać Stefana Wyszyńskiego
- potrafi opisać działalność Karola Wojtyły jako papieża Jana Pawła II
- zna datę: 14 VIII 1980 oraz wybrane żądania robotników zawarte w 21 postulatach.
- rozumie pojęcia: postulaty, walka bez przemocy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie na czym polegały zagrożenia związane z wolną elekcją
- potrafi wyjaśnić przyczyny konfliktu Rzeczypospolitej ze Szwecją i z Moskwą w XVII w.
- rozumie pojęcia: sułtan, imperium, Allah, wielki wezyr, janczar oraz znaczenie zwycięstwa pod Wiedniem
- potrafi opisać okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja i II rozbioru Rzeczypospolitej oraz opisać okoliczności klęski powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej
- zna postać Napoleona Bonaparte
- potrafi wyjaśnić, jak doszło do rozwiązania Legionów Polskich we Włoszech
- umie przedstawić funkcjonowanie tajnego państwa
- rozumie, jak zmieniło życie człowieka dzięki wynalazkom XIX w
- rozumie pojęcia: państwa centralne, ententa
- zna daty: 1922, 1926, 1937
- rozumie z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach.
- potrafi opisać działalność hitlerowców wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych oraz omówić organizację Szarych Szeregów w czasie okupacji niemieckiej
- potrafi opisać w jaki sposób Stalin realizował swoje plany wobec Polski,
- zna okoliczności zakończenia II wojny światowej
- potrafi wyjaśnić przyczyny odwilży i wskazać jej główne przejawy
- umie przedstawić stosunek władz komunistycznych do „Solidarności” oraz opisać okoliczności wprowadzenia i przebieg stanu wojennego w Polsce.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi omówić politykę prowadzoną przez Stefana Batorego
- umie opisać przebieg konfliktu między Rzeczypospolitej a Szwecją oraz przebieg obrony klasztoru na Jasnej Górze
- potrafi opisać przebieg oblężenia Wiednia oraz porównać uzbrojenie husarza i janczara
- rozumie przyczyny utraty niepodległości przez Polskę
- potrafi opisać okoliczności, w jakich doszło do I rozbioru Rzeczypospolitej
- zna cele utworzenia Legionów Polskich we Włoszech oraz opisuje ich działalność
- umie opisać przebieg i okoliczności upadku powstania styczniowego
- zna postać Alfreda Nobla i dokonania Marii Skłodowskiej-Curie
- rozumie na czym polegała różnica między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami
- potrafi omówić działalność polityczną i wojskową Józefa Piłsudskiego

- umie opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni, opisać architekturę Gdyni oraz omówić proces tworzenia COP
- rozumie organizację ruchu oporu na ziemiach polskich oraz tragedię żołnierzy niezłomnych prowadzących walkę z komunistami w Polsce
- potrafi opisać życie Karola Wojtyły
- zna daty: 1981, 1983 oraz opisuje przebieg strajku robotników w Stoczni Gdańskiej.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi opisać wygląd XVI-wiecznego Zamościa oraz uzasadnić tezę, że Jan Zamoyski był mężem stanu
- potrafi opisać skutki wojen prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII w.
- rozumie organizację państwa tureckiego i jego cele polityczne
- umie ocenić dokonania Legionów Polskich we Włoszech
- potrafi opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830
- zna działalność naukową Marii Skłodowskiej-Curie
- umie opisać skutki I wojny światowej
- potrafi opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości
- wymienia sposoby walki komunistów z przeciwnikami
- potrafi opisać sytuację w państwie polskim po przejęciu władzy przez komunistów
- zna gospodarcze skutki rządów komunistów.

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości
- umiejętności
- przygotowanie do zajęć
- aktywność.

2. Formy sprawdzania wiedzy:

- wypowiedzi ustne
- pisemne prace klasowe w formie:
  - * kartkówki z ostatnich 3 lekcji (nie muszą być zapowiedziane)
  - * sprawdzianu z większej partii materiału, zapowiedzianej i zapisanej w dzienniku elektronicznym co najmniej na tydzień przed terminem, poprzedzone powtórzeniem wiadomości
- prace domowe
- projekty, prezentacje multimedialne jako samodzielne lub zespołowe prace.

3. Dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel, na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje stopień trudności zadań oraz kryteria oceniania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych.

4. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi oraz warunkami i trybem uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z danego przedmiotu, zgodnymi z zapisami w Statucie szkoły.